

LÉTAÉRTES KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL JEGYZŐJÉTŐL

Beszámoló

Az önkormányzat gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról
2024. évben

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 96. §. (6) bekezdése előírja az önkormányzatok számára, hogy a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készítsen és az a Képviselőtestület tárgyalja meg. A beszámoló kötelező tartalmi elemeit a 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete határozza meg

1. A település demográfiai mutatói különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira (Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal minden év januárjában kiadott kimutatása alapján)

ÁLLANDÓ LAKOSSÁG			LAKÓNÉPESSÉG		
Férfi	Nő	Együtt	Férfi	Nő	Együtt
(2013) 3684	3767	7451	3513	3606	7119
(2014) 3687	3791	7478	3500	3618	7118
(2015) 3702	3784	7486	3537	3634	7171
(2016) 3702	3784	7486	3552	3636	7188
(2017) 3717	3783	7500	3546	3621	7167
(2018) 3720	3758	7478	3542	3617	7159
(2019) 3735	3825	7560	3554	3670	7224
(2020) 3720	3814	7534	3544	3671	7215
(2021) 3684	3827	7511	3524	3694	7218
(2022) 3674	3814	7488	3533	3680	7222
(2023) 3683	3902	7485	3510	3676	7186
(2024) 3711	3791	7502	3530	3665	7195

Állandó lakosság az adott településen lakóhellyel rendelkezők számát, míg lakó népességen az adott településen tartózkodási hellyel, ennek hiányában lakóhellyel rendelkezők számát értjük.

Demográfiai adatok a 0-18 éves korosztályra vonatkozóan

(2017)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
125	128	518	452	207	207
253		970		414	
0-18 éves korú összesen: 1636					

(2018)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
175	162	506	465	212	206
337		971		418	
0-18 éves korú összesen: 1726					

(2019)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
174	162	548	529	231	223
336		1077		454	
0-18 éves korú összesen: 1867					

(2020)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
176	180	447	427	181	174
356		874		355	
0-18 éves korú összesen: 1585					

(2021)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
130	150	469	436	198	187
280		905		385	
0-18 éves korú összesen: 1570					

(2022)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
191	154	489	438	183	176
345		927		359	
0-18 éves korú összesen: 1631					

(2023)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
147	151	499	436	184	173
298		935		357	
0-18 éves korú összesen: 1590					

(2024)

0-3 éves korig		4-14 éves korig		15-18 éves korig	
Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány
169	145	458	474	183	163
314		932		346	
0-18 éves korú összesen: 1592					

A 0-18 éves korosztály létszáma hozzávetőlegesen megegyezik az előző év adataival. Azon belül a 0-3 éves korosztály esetében tapasztalatunk növekedést, míg a 4-18 éves korosztály összesített adataiban csökkenést.

Gyermeklétszám alakulása **adott évben születettek** statisztikai adatainak tükrében.

Év	Fiú	Lány	Összesen
1993	67	51	118
2002	34	48	82
2003	51	44	95
2004	43	44	87
2005	61	39	100
2006	36	28	64
2007	44	49	93
2008	42	41	83
2009	46	39	85
2010	42	27	69
2011	40	29	69
2012	40	39	79
2013	43	38	81
2014	53	46	99
2015	32	26	58
2016	35	34	69
2017	43	41	84
2018	51	38	89
2019	43	38	81
2020	37	55	92
2021	46	43	89
2022	61	44	105
2023	50	47	97
2024	46	34	80

A születések száma jelentős visszaesést mutat előző évhez képest (-17 fő), amely a 2022-ben született gyermekek számával összevetve egy teljes óvodai csoportnak (25 fő) megfelelő létszámcsökkenést mutat.

Az önkormányzat azon szándéka, mely szerint a bölcsődei férőhelyek számát középtávon bővíteni szeretné azzal is összefügg, hogy egyre több szülő kíván visszamenni munkahelyére, keresőtevékenységet folytatni a gyermek 3 éves kora előtt, tekintettel a családok anyagi helyzetére.

Óvodai beíratások alkalmával látható, hogy több gyermek a valóságban nem tartózkodik Létavértesen, hanem külföldön teljesíti tankötelezettségét. Itt külön kell említeni azokat, akik román állampolgárként kérték a magyar állampolgárságot, s ennek okán létesítettek magyarországi lakcímet, illetve azokat a létavértesieket, akik jelenleg Nyugat-Európában dolgoznak.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzübeli, természetbeni ellátások biztosítása

- gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadások nagysága 2024. évben

A települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyár.) és a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) rendelkezései szerint az alábbi hatáskörök tartoznak-

- Családvédelmi koordináció

A családvédelmi koordinációs szerv a hozzátartozók közötti erőszak kezelésével kapcsolatos feladatot lát el.

2024-ben 5 alkalommal került sor családvédelmi koordinációra, (s 2025-ben már további 2 alkalommal.) Az előző évek adataival összehasonlítva látható, hogy az ilyen ügyben indított eljárások száma nő, mivel az Igazságügy Minisztérium által létrehozott Áldozatsegítő Központok munkájuk során – a jogszabálynak eleget téve – a családvédelmi koordinációt kezdeményezik a jegyzőnél.

- Nagykorú apa esetében teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele

A teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot a gyermek születése után vagy azt megelőzően – a fogamzási idő kezdetétől – személyesen lehet megtenni. A teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele kizárólag abban az esetben tartozik a jegyző gyámhatósági hatáskörébe, ha azt nagykorú apa teszi meg.

2024-ben 26 esetben került sor apai elismerő nyilatkozat felvételére Hivatalunkban.

➤ A gyermek családi jogállásának rendezése érdekében a gyermek családi és utónevének megállapítása

A gyámhatóság állapítja meg a gyermek nevét, ha a szülői felügyeletet közösen gyakorló szülők a gyermek családi és utónevének meghatározásával kapcsolatos megállapodásukat a gyámhatóság felhívásától számítva harminc napon belül nem jelentik be; vagy a gyermek mindkét szülője ismeretlen. 2024-ben nem indult ilyen ügy.

➤ **Az ismeretlen szülőktől származó gyermek és a képzelt szülők adatainak megállapítása**

A Ptk. 4:150. § (4) bekezdése alapján az anya a gyámhatóságnál kezdeményezheti, hogy a születési anyakönyvbe kiskorú gyermeke apjaként képzelt személyt jegyezzenek be. Az anya a képzelt személy apaként való bejegyzésére irányuló eljárás során dönthet arról, hogy a gyermek a továbbiakban a képzelt apa családi nevét viseli. Erre vonatkozó nyilatkozata hiányában a gyermek az anya családi nevét viseli tovább.

Képzelt apa adatainak megállapítására nem került sor 2024-ben.

A Gyvt. 94. §. (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat feladata **a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítés és működtetése**, a területén lakó gyerekek ellátásának megszervezése.

A Gyvt. 19. §. (1) bekezdése alapján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult meghatározott gyermek étkeztetés normatív kedvezményének, meghatározott pénzbeli támogatásnak, a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény igénybevételére.

A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermeke rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (28.500 Ft) a 130 %-át (37.050 Ft) feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a jogszabályban meghatározott értéket. (1.995 e/Ft)

2024-ben az előző év kimagaslóan magas értéke után csökkent a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek száma köszönhetően annak, hogy jelentős azok száma, akiknek sikerült elhelyezkedniük.

Ügytípus	Kedvezményben részesülők száma								
	2016	2017.	2018.	2019.	2020.	2021	2022	2023	2024
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	767	773	661	622	606	609	443	651	487
Védendő fogyasztó igazolás	75	81	38	30	10	15	15	15	11
Környezettanulmány	26	63	315	147	261	276	160	83	46
Vagyonleltár	38	39	27	10	7	7	6	4	22
Halmazottan hátrányos helyzet megállapítása	2H 212 3H 555 367 család ot érint	2H 263 3H 510 363 család ot érint	2H 153 3H 508 313 család ot érint	2H 129fő 3H 380 272 család ot érint	2H 283 3H 295 H 28 161 család ot érint	2H 178 3H 411 290 család ot érint	2H 178 3H 265 238 család ot érint	2H 191 3H 265 246 család ot érint	2H 240 3H 247 200 család ot érint
Elutasítások száma							4	3	2

- a gyermekétkeztetés megoldásnak módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A gyermekétkeztetés feladatát a Napközi Konyha látja el, melynek költségvetése az önkormányzat költségvetésében jelenik meg. Az óvodás, és az iskolaotthonos ellátásban résztvevő, gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és iskolaotthonos oktatásban résztvevő gyermek számára ingyenes (100 %-ban támogatott étkeztetést kell biztosítani az önkormányzatnak. Ezen túlmenően 50 %-os kedvezményben részesülnek azok tanulók, akik gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek (5-8 évfolyamon), 3 és több gyermekes családok, valamint a felemelt családi pótlékban részesülő kiskorúak.

2020. szeptemberétől együttműködési megállapodás alapján Kokad község gyermekétkeztetési feladatait is Létavértes látja el.

(A létszámadatok az élelmezési napokra vetített létszámot mutatják: nem a gyermeklétszámot, hanem a ténylegesen étkezők számát. Az óvodában az étkezési napok száma 220 nap, míg az iskolában 185 nap.)

Megnevezés	Bölcsőde	Óvoda	Iskolák	Összesen
Étkezők száma	26 fő	308 fő	470 fő	804 fő
Kedvezményezettek	26 fő Ingyenes 26 fő 50 % 0 fő	308 fő Ingyenes 308 fő 50 % 0 fő	469 fő Ingyenes 252 fő 50 % 84 fő 100 % 133 fő	803 fő Ingyenes 586 fő 50 % 84 fő 100 % 133 fő
Feladatfinanszírozás	135.152.121,-Ft gyermekétkeztetés feladatfinanszírozása 10.915.621,- Ft szociális feladatfinanszírozásból			
Befizetések	14.480.000,-Ft			
Önkormányzati hozzájárulás	0 Ft			
Összes kiadás	160.547.742,-Ft			

Gyermekétkeztetésre 9 millió forinttal többet költöttünk, mint előző évben míg étkezési térítési díjból 1,2 millió forinttal több bevételünk keletkezett. 43 fővel több azok száma, akik 100 %-os térítési díjra kötelezettek.

A 1997. évi XXXI. törvény a Szünidei gyermekétkeztetés biztosításáról az alábbiak szerint rendelkezik

„21/C. § (1) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

(2024)

Időszak	Fő	Költség
Tavaszi szünet 5 nap	239	1.793.955,-
Nyári szünet 43 nap iskola, 18 nap óvoda	300	15.428.023,-
Őszi szünet 4 nap	181	1.435.065,-
Tél szünet Iskola 5 nap Óvoda, bölcsőde 9 nap	207	1.793.955,-
Mindösszesen: 57 nap	927 fő	20.451.098,-

Előző év adataival összevetve megállapítható, hogy a szünidei gyermekétkeztetésre összességében 7,6 millió forinttal kevesebbet fordítottunk. 2023-ban a téli szünet 5 nappal rövidebb volt, és 271 fővel kevesebben vették igénybe az étkezést.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

- *gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalta (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermekek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai).*

Létavértes Városi Önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítására vonatkozóan előírt törvényi kötelezettségének intézményfenntartással tesz eleget. Tekintettel arra, hogy a törvény kötelezi Létavértes Önkormányzatát a közös hivatalhoz tartozó Kokad Község vonatkozásában is a feladatellátásra a korábbi társulás megszűntetésre került. Kokad község Önkormányzata a feladat ellátáshoz nem járul hozzá. A jogszabály által meghatározott minimum létszám 2 fő, a finanszírozott létszám 1,6 fő. A Képviselőtestület döntése alapján a szolgálat engedélyezett létszáma 5 fő. A családsegítő szolgálat valamint a védőnői szolgálat tevékenységéről szóló beszámoló a beszámolóm mellékletét képezi, illetve a Képviselőtestület azokat külön napirendként is megtárgyalja.

A jelenlegi gyermekvédelmi rendszer fontos része, annak alapja a gyermekvédelmi jelzőrendszer, melynek tagjai a háziorvos, védőnő, iskola, óvoda, rendőrség. A jelzőrendszer tagjai a gyermekjóléti szolgálat felé élnek jelzéssel és esetmegbeszélés során próbálnak megoldást találni a problémára. A gyermeket alapellátás keretében gondozásba veszik. Ha súlyos veszélyeztetető magatartás, gyakori elhanyagolás tapasztalható a családban, akkor sürgős jelzéssel élnek a gyámhatóság felé, bűncselekmény esetben pedig a rendőrség felé. Életveszélyes veszélyeztetettség, életveszélyes helyzetek esetében azonnali kiemelésre kerül sor. A jelzőrendszer tagjai évente gyermekvédelmi tanácskozáson értékelik az éves munkát, amelyet a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szervez meg. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése személyes és napi szintű.

A jegyzői gyámhatóság feladat- és hatásköre az elmúlt egy év alatt nem változott.

- *A gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.*

Az önkormányzat a gyerekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rendelkezései alapján önkormányzatunk 2018. október 1 napjától két bölcsődei csoport indításának feltételeit teremtette meg. Az intézmény az óvodával egy épületben, ahhoz szervezetileg is integráltan kezdte meg működését 28 férőhely biztosításával. Jelenleg mind a 28 férőhely be van töltve., s jelentős volt azok száma, akiket helyhiány miatt el kellett utasítani.

A 1997. évi XXXI. tv. előírásai szerint szükséges volna biztosítani a gyermekek átmeneti otthonát, családok átmeneti otthonát, és a helyettes szülő hálózatot, azonban anyagi források hiányában ilyet az önkormányzat nem tud fenntartani. A helyettes szülői hálózat biztosításához szükség volna olyan képzett (tanfolyamot végzett) személyekre, akik önként vállalnák, hogy a családokból kiemelt gyermekeket saját otthonában fogadják.

7. Felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

Beszámolási időszakban ellenőrzésre nem került sor.

8. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

A hatékony gyermekvédelmi rendszer jövője a megelőzésen, a szakmaközi együttműködés erősítésén és a családok önkéntes segítségkérésének támogatásán alapul. A Gyvt. célkitűzéseivel összhangban olyan rugalmas, elérhető és gyermekközpontú szolgáltatásrendszer kialakítása lenne szükséges, amely képes csökkenteni a hatósági beavatkozások szükségességét, és elősegíti a gyermekek családi környezetben történő egészséges fejlődését.

9. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program)

Bűnmegelőzési és prevenciók munkában körzeti megbízott iskolarendőr végzi munkáját, aki kapcsolatot tart az iskolákkal. Bűnmegelőzési koncepcióval az önkormányzat nem rendelkezik.

10. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek

A gyermekvédelmi feladatok ellátásban – csakúgy, mint egyéb területeken – a civil szervezetek erősödése olyan feladatok ellátására nyújthat, amelyet az önkormányzat már nem tud felvállalni. A helyi civil szervezetek az ifjúsággal kapcsolatos tevékenysége ennek ellenére többnyire leszűkül szabadidős program szervezésére, s az ilyen feladatot ellátó szervezetek száma is csekély (Arany János Általános Iskola Tanulóiért Alapítvány, Irinyi János Általános Iskola Tanulóiért Alapítvány, Létavértes SC. 97, LÉTAFIT Se.)

Határozati javaslat:

.../2025. (V.29.) Öh. számú határozat

A Képviselőtestület

a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2024. évi ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadásáról az 1997. évi XXXI. törvény (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról) 96. § (6) bekezdésében foglalt kötelezettségének eleget téve, valamint a 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú mellékletében meghatározott tartalmi elemek alapján elkészített átfogó értékelést elfogadja.

Megbízta Bertóthy Csige Tünde jegyzőt, hogy a beszámolót a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala felé továbbítsa.

Felelős: Bertóthy Csige Tünde jegyző

Határidő: azonnal

Létavértes, 2025. 05. 22.

Bertóthy Csige Tünde

Jegyző